

ARKTINEN
ODYSSEIA
ARCTIC
ODYSSEY

KANSALLISTEATTERI

Ruska Ensemble

ARKTINEN ODYSSEIA

Näkyjä jäätikön reunalta

MAAILMAN KANTAESITYS WILLENSAUNASSA 9.3.2017

*En osaa kuin kiittää
siitä että olet sisareni
siitä, että teet maailmastani rikkaan
olemalla itsesi
Sinun maailmasi on minun maailmani
minun maailmani sinun*

– Niviaq Korneliussen

Ruska Ensemblen *Arktinen Odysseia* kutsuu mukaan ainutlaatuiselle matkalle Grönlannin jäätikölle, Siperian taigalle ja Saamenmaan tuntureille.

Keitä me pohjoisen ihmiset oikeastaan olemme? Miltä maailma näyttää eri puolilta Arktista katsottuna? Kuinka otamme vastaan tulevaisuuden haasteineen? Ja ennen kaikkea: Mikä yhdistää pohjoisia kansoja Alaskan rannikoilta aina Kamtšatkan niemimaalle?

Näyttämöllä hantimyytit kohtaavat inuiittien maskitanssin, arktiset laulut saamelaisen nykyrunouden, monikansallinen ensemble toisensa ja yleisö esiintyjät. Nuoret taiteilijat eri puolilta pohjolaa kertovat kokemuksiaan, muistojaan ja tuntemuksiaan. Luvassa on näyttämöleikki ja moderni peijaisjuhla, johon myös katsojat saavat halutessaan osallistua.

Arktinen Odysseia on osa valtioneuvoston kanslian virallista Suomen itsenäisyyden 100-vuotisohjelmistoa. Esitys on toinen osa *Arktisesta trilogiasta*, jonka ensimmäinen osa *Áillohaš* nähtiin Kansallisteatterissa vuonna 2014.

Monikielinen esitys tekstitetään suomeksi ja englanniksi.

Seuraa Instagramissa [@niillasholmberg!](https://www.instagram.com/niillasholmberg/)

ESIINTYJÄT / PERFORMERS Niillas Holmberg, Connie Kristoffersen (Grönlannin kansallisteatteri), Anra Naw ja Tuomas Rounakari (Ruska Ensemble, muusikko)

OHJAUS Jarkko Lahti
ESITYSDRAMATURGIA Ari-Pekka Lahti
LAVASTUS Katri Rentto
PUKUSUUNNITTELU Auli Turtiainen
VALOSUUNNITTELU Nadja Räikkä
ÄÄNISUUNNITTELU JA MUSIIKKI Tuomas Rounakari
KOREOGRAFIA Samuli Nordberg
VIDEOSUUNNITTELU J-P Passi

TULKKI Anna Sidorova
OHJAAJAN ASSISTENTTI Topi Marin (TeaK)

TUOTANTO Linda Lopperi / Ruska Ensemble, Suomen Kansallisteatteri ja Nunatta
Isiginnaartitsisarfia – Grönlannin Kansallisteatteri

TIETOA TEKIJÖISTÄ

NIILLAS HOLMBERG on Utsjoelta kotoisin oleva saamelainen näyttelijä, muusikko, runoilija ja aktivisti sekä vuoden saamelainen 2016. Nuori taiteilija on kirjoittanut viisi runoteosta, hänen runojaan on käännetty yli kymmenelle kielelle. Hänen teoksensa Amas amas amasmuvvat (suom. Jottei outo tulisi oudommaksi, 2013) nimettiin ehdolle Pohjoismaisen neuvoston kirjallisuuspalkinnon saajaksi. Homberg toimii laulajana, kitaristina, säveltäjänä ja sanoittajana yhtyeissä Niillas Holmberg & Roope Mäenpää, Nordic Namgar sekä YLVA. Lisäksi hän on näytellyt lukuisissa TV- ja teatterituotannoissa.

CONNIE KRISTOFFERSEN on näyttelijä Grönlannin kansallisteatteri Nunatta Isiginnaartitsisarfiasa. Ennen näyttelijän uraansa hän on työskennellyt luokanopettajana sekä TV-juontajana. Hän on esiintynyt laajasti niin TV- ja radiotuotannoissa, ääninäyttelijänä, performanssitaiteilijana kuin teatterissakin. Kristoffersen on sukujuuriltaan Grönlannin inuiitti, ja hän on inuiittien perinteisen maskitanssin taitaja.

JARKKO LAHTI on Kokkolasta lähtöisin oleva näyttelijä ja ohjaaja. Hän on Ruska Ensemblen perustajajäsen ja toinen taiteellisista johtajista. Ennen oman teatteriryhmän perustamista Lahti toimi Kokkolan kaupunginteatterin johtajana yhdessä serkkunsa Ari-Pekka Lahden kanssa vuosina 2009-2012. Lahti on näytellyt laaja-alaisesti näyttämöllä sekä tv- ja elokuvatuotannoissa. Viimeisen vuoden aikana hänet on nähty Kansallisteatterin suurella näyttämöllä Juha Hurmeen Töppöhörössä sekä kansainvälisesti palkitun, Juho Kuosmasen ohjaaman Hymyilevä mies - elokuvan pääosassa. Hänet on palkittu näyttelijäntyöstään mm. Saranskin teatterifestivaalilla Venäjällä vuonna 2012.

ARI-PEKKA LAHTI on Kokkolasta kotoisin oleva näytelmäkirjailija ja ohjaaja. Hän on teatteriryhmä Ruska Ensemblen perustaja ja toinen taiteellisista johtajista. Tätä ennen hän toimi Kokkolan kaupunginteatterin johtajana yhdessä serkkunsa Jarkko Lahden kanssa vuosina 2009-2012. Tuolloin hänet palkittiin työstään näyttämötaiteen valtionpalkinnolla. Kansallisteatterissa Lahden käsikirjoituksista on nähty Kaukana paha maailma (2008) sekä Áillohaš – Auringon poika (2014), jonka hän myös ohjasi. Tällä hetkellä Lahdella on Arktisen odysseian lisäksi työn alla Väinö Linnan Täällä Pohjantähden alla -trilogian dramatisointi Lahden kaupunginteatteriin.

ANRA NAW on Siperian koilliskolkasta, Tšukotkasta kotoisin oleva tšuktšilaisen kulttuurin taitaja, näyttelijä, laulaja, tanssija ja kurkkulaulaja. Hän on opiskellut taiteita ja esiintymistaitoa Pietarissa, josta hän muutti vuonna 2005 Suomeen. Nykyisin Naw asuu ja työskentelee Inarissa. Tämä tšuktšiperinteen ylläpitäjä ja lumoava tarinankertaja myös ohjaa ja esittää animaatiotaidetta.

TUOMAS ROUNAKARI on etnomuusikko ja säveltäjä. Hän on teatteriryhmä Ruska Ensemblen perustajajäsen ja musiikillinen vastaava. Muusikkona hänet tunnetaan parhaiten Shamaaniviulu-sooloprojektistaan sekä suomalaista folk-metallia soittavasta Korpiklaani-yhtyeestä. Vuodesta 2002 lähtien Rounakari on tehnyt tutkimusta Siperiassa elävien sukulaiskansojen hantien ja mansien parissa ja valmistelee parhaillaan tohtorintutkintoa Sibelius-Akatemian kansanmusiikin osastolle. Rounakarille on myönnetty Karjalan liiton hopeinen ansiomerkki itkuvirsiperinteen elvyttämiseksi tehdystä työstä.

NADJA RÄIKKÄ on tamperelainen freelance-valosuunnittelija ja teatteriryhmä Ruska Ensemblen visuaalinen vastaava. Vuodesta 1998 lähtien hän on toiminut valo- ja visuaalisena suunnittelijana sekä valoteknikkona teatteri-, sirkus- ja musiikkiproduktioissa niin Suomessa kuin kansainvälisilläkin areenoilla. Lisäksi hän on työskennellyt teknisenä päällikkönä ja tuottajana lukuisissa konserteissa, festivaaleissa ja muissa tapahtumissa. Räikkä on tehnyt taiteellista työtä sekä vapaiden ryhmien kanssa että laitosteatterissa. Tällä hetkellä Räikkä toimii aktiivisesti muun muassa Teatteri Telakalla, Ruska Ensemblissä ja Mette Ingvarsenin kanssa sekä tekee taiteellista tutkimusta Esittävien taiteiden harjoitus- ja tutkimusryhmässä.

J-P PASSI on alun perin Jyväskylästä kotoisin oleva elokuvaaja. Hän on työskennellyt myös fiktio- ja dokumenttielokuvien käsikirjoittajana ja ohjaajana. Suurelle yleisölle hänen tunnetuimpia töitään ovat Suomen Oscar-ehdokas Hymyilevä mies (2016) sekä punk-yhtye Pertti Kurikan Nimipäivistä kertova dokumenttielokuva Kovasikajuttu (2012). Hänen työnsä on saanut laajasti kansainvälistä tunnustusta. Viimeksi hänet on palkittu elokuvataiteen valtionpalkinnolla sekä Manaki Brothers Film Festivalin pääpalkinnolla Hymyilevä mies -elokuvasta. Passi on tehnyt myös videosuunnittelua mm. useisiin nykytanssiteoksiin sekä Kansallisteatteriin.

Tanssitaiteilija SAMULI NORDBERG on matkustanut raja-aidoista välittämättä esittävän taiteen eri lajien keskellä lähes kaksikymmentä vuotta koreografina, ohjaajana, tanssijana, näyttelijänä, tuottajana, pedagogina, sekä luottamustehtävissä vaikuttajana. Nordberg on Taideosuuskunta Tsuumin perustajajäsen, ja hän toimi Tanssiteatteri Tsuumin taiteellisena johtajana 2007–2010. Hänen toimintakenttensä on vaihdellut vapaan kentän independent-tuotannoista Helsingin kaupunginteatterin eri näyttämöille, Kajaanin kaduilta televisiostudioiden kameroiden eteen. Tällä hetkellä hän työskentelee Tampereen yliopiston teatterityön lehtorina ja käynnistää Arktinen Odyssea projektin myötä taiteellista tohtorintutkintoaan 'Jaettu tekijyys - Ruumiillinen näkökulma'.

KATRI RENTTO on Kansallisteatterin vakituinen lavastaja ja pukusuunnittelija. Vuonna 2016 Rentto suunnitteli lavastuksen Kansallisteatterin esityksiin *Rikhard III*, *Juurihoito*, *Kaksi matkaa Israeliin*, *Paha äitipuoli* sekä *Mauri ja vähä-älypuhelin*, joista kahteen viimeksi mainittuun Rentto suunnitteli myös puvustuksen.

AULI TURTIAINEN on Kansallisteatterin markkinointipäällikkö ja pukusuunnittelija, jonka viimeisimpiä teatterisuunnittelutöitä ovat olleet Kansallisteatteri mm. *Alli Jukolan tarina*, *Patriarkka* sekä Kristian Smedsin ohjaamat *Tuntematon sotilas* ja *Mr Vertigo*. Turtiainen on saanut Jussi-palkinnot vuosina 2015 Saara Cantellin elokuvasta *Onneli ja Anneli* ja 1999 Pirjo Honkasalon elokuvasta *Tulennieli*, ja oli Jussi-ehdokkaana Jörn Donnerin elokuvasta *Kuulustelija* (2009).

LISÄTIEDOT JA LEHDISTÖLIPPUKUT

Tiedotuspäällikkö Mia Hyvärinen

mia.hyvarinen@kansallisteatteri.fi tai p. 010 7331 238 / 050 540 5062

VALOKUVAT

<https://www.flickr.com/photos/Kansallisteatteri/sets/72157674481539746/>